گزارش یک

پایان ۱۰ ساعت مذاکره ظریف-کری با «برخی پیشرفت‌ها»

کری به ریاض رفت، شرمن به تل‌آویو

مذاکرات هیئت ایرانی و امریکایی بعد از حدود ۱۰ ساعت مذاکره دوجانبه محمد جواد ظریف و جان کری تمام شد. دیپلمات‌های دو طرف می‌گویند که پیشرفت‌هایی در مذاکرات به دست آمده ولی این پیشرفت‌ها هنوز به اندازه‌ای نیست که با قطعیت بتوان گفت در روزهای اول فروردین ۱۳۹۴، توافقی بین طرفین به دست خواهد آمد. قرار است دور بعد مذاکرات ۲۴ اسفند، یعنی حدود ۱۰ روز قبل از پایان مهلت طرفین برای توافق شروع شود.

به گزارش «جوان»، چهارمین دور مذاکرات هسته‌ای بین تیم‌های دیپلماتیک و فنی ایران و امریکا روز گذشته تمام شد. ویژگی اصلی دور اخیر مذاکرات، حضور مقام‌های فنی طرفین در بالاترین سطح، در کنار وزرای خارجه بود که نشان می‌دهد طرفین علاوه بر مذاکرات سیاسی، بر سر جزیی‌ترین مسائل فنی هم مذاکره کرده‌اند. حسین فریدون نماینده ویژه روحانی هم در مذاکرات مونترو حضور داشت. علی اکبر صالحی رئیس سازمان انرژی اتمی ایران از روز دوشنبه تا دیروز جمعا پنج دور با ارنست مونیز، وزیر انرژی امریکا که زمانی با او در دانشگاه ام.ای.تی هم دوره بوده، مذاکره کرد. مونیز بر خلاف تعارفات دیپلمات‌ها، روز دوشنبه مذاکراتش را با علی اکبر صالحی خیلی عالی توصیف کرده بود ولی دیپلمات‌های حاضر در مونترو سوییس، بعد از تمام شدن دور اخیر مذاکرات، مواضعی محتاطانه‌تر درباره پیشرفت مذاکرات داشتند. جان کری وزیر خارجه امریکا بعد از حدود ۱۰ ساعت مذاکره با محمد جواد ظریف به خبرنگاران گفت که مذاکرات در حال پیگیری است و شاید بعد تر حرفی برای گفتن داشته باشد. او ساعتی بعد تر به خبرنگاران گفت که در مذاکرات با ظریف پیشرفت‌هایی بوده ولی «کار بسیار زیادی باقی مانده‌است.» کری همچنین بدون اینکه از نتانیاهو نامی ببرد گفت که هیچ کس جایگزین قابل اتکا و بادوامی به جز مذاکرات کنونی نیاورده که بتوان با آن ایران را از دستیابی به سلاح هسته‌ای بازداشت: «اینکه صرفاً خواستار تسلیم کردن ایران بشویم، طرح نیست و هیچ کدام از شرکای ما در ۵+۱ نیز از چنین موضعی حمایت نمی‌کند.» همچنین عباس عراقچی، معاون ظریف تأیید کرد که پیشرفت‌هایی در دور اخیر مذاکرات به دست آمده ولی تأکید کرد که قضاوت کردن درباره رسیدن به توافق زود است. عراقچی به خبرگزاری اسپوتنیک گفته که آخرین بار (در ژنو) ما به یک پیشرفت رسیدیم. ما تلاش می‌کنیم پیشرفت‌های بیشتری حاصل شود، اما اکنون برای گفتن این حرف خیلی زود است. سایر دیپلمات‌های امریکایی هم که به طور غیر رسمی و بدون ذکر نامشان با خبرگزاری‌ها گفت و گو کرده‌اند، تأیید کرده‌اند که در دور اخیر پیشرفت‌هایی به دست آمده است. یک مقام بلند پایه امریکایی که به همراه جان کری سفر می‌کند، به رویترز گفت: «ما به برخی پیشرفت‌ها رسیده ایم ولی چالش‌های زیادی هنوز پیش رو است.» وی افزود: «مسئله اصلی در اینجا این است که امروز هیچ کسی نمی‌تواند اعلام توافق کند ولی کار شدید و سختی انجام شد و برخی پیشرفت‌ها به دست آمد. با این حال، چالش‌های سختی باید حل شود.» این مقام بلند پایه امریکایی گفته که انتظار دارد بار دیگر در ۱۵ مارس مذاکراتی با طرف ایرانی و همچنین طرف اروپایی انجام شود. شبکه خبری سی ان ان، به نقل از دیپلمات‌ها خبر داد که ایالات متحده و پنج قدرت جهانی طرف مذاکره با ایران، به توافق نزدیک‌تر شده‌اند ولی زمان کافی برای این کنند. این منبع همچنین گفته که ایران تمایلی به دست کشیدن از تولید سانتریفیوژهای پیشرفته‌تر خود ندارد. طرفین مذاکره به توافق برای کاهش زیرساخت‌های هسته‌ای ایران نزدیک شده‌اند تا اینکه زمان گریز هسته‌ای را یکسال تعیین کنند. این زمان گریز تضمین می‌کند که ایران نمی‌تواند زیر یکسال سلاح هسته‌ای تولید کند و این از طریق کاهش تعداد سانتریفیوژها و فرآوری ذخایر اورانیوم ایران است. بعد از پایان مذاکرات دوجانبه بین طرف‌های ایرانی و امریکایی که در سه سطح وزرای خارجه، مقام‌های فنی (صالحی و مونیز) و معاونین (عراقچی و شرمن) انجام شد، نشست چهارجانبه‌ای نیز دیشب با حضور معاونان وزیر خارجه ایران با نمایندگان سه کشور اروپایی در ۵+۱ در مونترو برگزار شد. فدریکو موگرینی، مسئول سیاست خارجی اتحادیه اروپا روز سه‌شنبه در تماس تلفنی با وزرای خارجه ایران و امریکا گفت نباید «فرصت تاریخی» رسیدن به توافق را از دست داد. سخنگوی وزارت خارجه چین هم گفت که پکن خواستار توافق جامع در مسئله هسته‌ای ایران است.

شرمن به تل آویو رفت، کری به ریاض

قرار است وندی شرمن معاون وزیر خارجه امریکا که در ژنو حضور داشته، بعد از پایان مذاکرات در ژنو، مقام‌های رژیم صهیونیستی را در جریان مذاکرات با ایران قرار بدهد. جان کری، وزیر امور خارجه امریکا هم برای رایزنی با مقام‌های عربستان سعودی، به ریاض رفت. این در حالی است که مقام‌های امریکایی ادعا می‌کنند که سخنرانی سه‌شنبه شب نتانیاهو نخست وزیر اسرائیل، اثری بر مذاکرات نخواهد گذاشت. ماری هارف سخنگوی وزارت امور خارجه امریکا درباره تاثیر سخنرانی نتانیاهو بر مذاکرات هسته ای، گفت: در داخل اتاق مذاکرات، طرف‌هایی در حال مذاکره هستند و تمرکز ما با این سخنرانی، بی‌تردید تغییر نمی‌کند. هارف درباره ادعای نتانیاهو درباره ارتباط ایران با داعش گفت: این سخن بیش از اندازه خام است، بی‌تردید داعش تهدیدی جدی است و ما علیه آن با اقدام نظامی مستقیم وارد عمل شده‌ایم. سه شنبه شب، با فاصله اندکی از سخنرانی نتانیاهو در کنگره امریکا که با واکنش‌های منفی مواجه شده، باراک اوباما رئیس جمهور امریکا در جمع خبرنگاران در کاخ سفید گفت که نتانیاهو در سخنرانی خود هیچ طرح جایگزینی ارائه نکرده است. او افزود، فرصت دیدن سخنرانی نتانیاهو را نداشته اما متن اظهارات وی را خوانده و در اظهارات او «چیز تازه‌ای» وجود نداشته است. نتانیاهو روز چهارشنبه همزمان با ورود به فلسطین اشغالی، در پاسخ به اظهارات اوباما گفت که در کنگره طرحی عملی ارائه کرده است. نخست وزیر رژیم صهیونیستی بعد از سخنرانی سه شنبه شب با رهبران دو حزب جمهوریخواه و دموکرات سنا نیز ملاقات کرد و خواستار اعمال محدودیت‌های بیشتر بر ایران در توافق در حال شکل گیری شد. همزمان، روز سه‌شنبه حدود یکهزار نفر از یهودیان ارتدوکس در اعتراض به سفر نخست‌وزیر رژیم صهیونیستی به واشنگتن مقابل کنسولگری اسرائیل در نیویورک تظاهرات برپا کردند.

هیچ کدام از دیپلمات‌های طرفین درباره اینکه نقاط اختلاف باقی مانده بعد از مذاکرات مونترو چیست جزئیاتی ارائه نکرده‌اند ولی یک منبع مطلع از مذاکرات به سی ان ان گفته که دو طرف به اندک پیشرفت‌هایی بر سر «برنامه تحقیق و توسعه ایران» و «برداشتن تحریم‌ها» رسیده‌اند. به نظر می‌رسد دو مورد اخیر به همراه دامنه غنی‌سازی ایران، جزو کلیدی‌ترین مسائل مورد اختلاف است

وجود ندارد که برخی اختلافات قابل توجه باقی مانده را در کمتر از یک ماه، کنار بزنند. هیچ کدام از دیپلمات‌های طرفین درباره اینکه نقاط اختلاف باقی مانده بعد از مذاکرات مونترو چیست جزئیاتی ارائه نکرده‌اند ولی یک منبع مطلع از مذاکرات به سی ان ان گفته که دو طرف به اندک پیشرفت‌هایی بر سر «برنامه تحقیق و توسعه ایران» و «برداشتن تحریم‌ها» رسیده‌اند. به نظر می‌رسد دو مورد اخیر به همراه دامنه غنی‌سازی ایران، جزو کلیدی‌ترین مسائل مورد اختلاف است. این منبع اعلام کرد که ایران تلاش می‌کند تمامی قطعنامه‌های شورای امنیت سازمان ملل درست بعد از حصول توافق لغو شود اما مذاکره کنندگان امریکایی تمایل دارند که قطعنامه‌های سازمان ملل علیه ایران را لغو کنند اما تمایل ندارند آن دسته از قطعنامه‌هایی را که مرتبط با گسترش سلاح هسته‌ای است لغو

گزارش ۲

محمد بابایی

اقرار امریکا به نقش مثبت ایران در عملیات تکریت

ژنرال دمپسی: حمایت ایران از عراق می‌تواند مثبت باشد

همزمان با تنگ‌تر شدن حلقه محاصره مرکز استان صلاح‌الدین در شمال عراق توسط نیروهای مردمی و دولتی و برجسته شدن نقش جمهوری اسلامی ایران در این عملیات، مقامات امریکایی که احساس می‌کنند در این عملیات دور خورده و عرصه را به دشمن دیرینه خود باخته‌اند سعی کردند به صورت تلویحی نشان دهند حضور فعال ایران به سود منافع امریکا است تا بدین گونه رو به جلو فرار و از اذعان به شکست در مقابل ایران خودداری کنند.

به گزارش «جوان»، نیروهای مشارکت کننده در عملیات «لبیک یا رسول‌الله» که از روز یک‌شنبه هفته جاری برای آزادسازی شهر تکریت، مرکز استان صلاح‌الدین عراق شروع شده در چهارمین روز خود موفق شدند حلقه محاصره را بر تروریست‌های داعش تنگ‌تر کنند. شبکه دولتی العراقیه روز چهارشنبه گزارش داد که نیروهای دولتی در حال عقب نشینی هستند اما سرعت پیشروی به دلیل بمب کنار جاده‌ای و تله‌های انفجاری کاهش یافته است. منابع امنیتی گفتند که روستاها و تاسیسات نفتی در شرق تکریت به دست نیروهای دولتی افتاده است و یک مسیر کلیدی کمک‌رسانی داعش به استان همسایه دیالی مسدود شده است. از سوی دیگر وزارت کشور عراق اعلام کرد که ارتش این کشور با پشتیبانی نیروهای داوطلب مردمی تاکنون ۹۷ شهرستان، شهر و روستا را در استان صلاح‌الدین پاکسازی کرده و پیشروی‌ها برای پاکسازی کامل استان ادامه دارد. بنا بر این گزارش، بمب‌های کار گذاشته شده در اطراف شهر تکریت خنثی و شرایط برای حمله نهایی به این شهر فراهم شده است.

یک فرمانده ارشد عراقی روز چهارشنبه به خبرگزاری فرانسه گفت که در حال حاضر عملیات بر جلوگیری از حملات بیشتر داعش و قطع خطوط کمک رسانی به تکریت متمرکز شده است. سرلشکر عبدامیر الزیدی افزود: «گام بعدی محاصره کامل و سپس کوبیدن آنهاست.» بنابر گفته وی مرحله اول عملیات آزادسازی استان صلاح‌الدین با پاکسازی مناطق شرقی این استان با موفقیت پایان یافته است.

برجسته شدن نقش ایران

در حالی که امریکا دور زده و دولت بغداد بدون هماهنگی با مقامات کاخ سفید عملیات آزادسازی تکریت را آغاز کرده‌اند، جمهوری اسلامی ایران نقش مهمی در این عملیات به عهده گرفته است. در چهارمین روز از این عملیات نیز همانند روزهای قبلی تصاویر جدیدی از سردار قاسم سلیمانی فرمانده سپاه قدس جمهوری اسلامی در منطقه عملیاتی منتشر شد. منابع آگاه عراقی به روزنامه «المستقبل» لبنان گفته‌اند که طرح حمله به تکریت بر اساس یک راهبرد تدوین شده از سوی تیمی از فرماندهان سپاه پاسداران انقلاب اسلامی ایران و در راس آنها، سردار «قاسم سلیمانی» اجرایی شد. بر اساس این گزارش که در پایگاه خبری «النشره» نیز منتشر شد، تهران مجموعه سلاح‌های سنگین و موشک‌هایی را وارد عرصه نبرد با داعش در عراق کرده که پیش از این از آنها استفاده نشده و تنها اخیرا در رزمایش‌های ایران آزمایش شده‌اند.

اذعان مقامات نظامی امریکا

حضور فعال جمهوری اسلامی ایران در کمک به نیروهای عراقی برای شکست تروریست‌های داعش باعث شده تا مقامات نظامی امریکا نیز به این مسئله اشاره کنند. ژنرال مارتین دمپسی، رئیس ستاد مشترک ارتش امریکا روز سه‌شنبه که در نشست کمیته نیروهای مسلح سنای امریکا صحبت می‌کرد، گفت حمایت ایران از نیروهای مردمی در عراق می‌تواند مثبت باشد هر چند وی این مثبت بودن را مشروط به عدم رفتار فرقه‌گرایانه منوط کرد. فرمانده ارشد نیروهای نظامی در این رابطه گفت: «این علنی‌ترین نمونه حمایت ایران است، در قالب توپخانه و چیزهای دیگر. رک بگویم، این امر اگر به فرقه‌گرایی منجر نشود، مسئله‌ای نیست.» مقامات و رسانه‌های امریکایی که از عدم هماهنگی دولت بغداد با آنها درباره عملیات آزادسازی تکریت عصبانی هستند در طول سه روز گذشته سعی کرده‌اند با برجسته کردن بحث شیعی و سنی به اختلافات فرقه‌ای در میان عراقی‌ها دامن بزنند. دمپسی همچنین در مورد گزارش‌های منتشر شده در مورد حضور سردار قاسم سلیمانی، فرمانده سپاه قدس ایران در تکریت، گفت عکس‌هایی از وی را در شبکه‌های اجتماعی دیده است و آژانس‌های اطلاعاتی امریکا اکنون در حال بررسی هستند تا مشخص کنند «که آیا وی شخصا آنجاست یا نه.» اذعان این مقام ارشد نظامی امریکا به اینکه نقش ایران می‌تواند در عراق مثبت باشد به نظر می‌رسد نوعی فرار به جلو می‌باشد تا نقش فعال ایران را در راستای منافع امریکا نشان دهند. دمپسی اظهار داشت: «اگر عملکرد قابل قبولی داشته باشند (و تکریت را از داعش پاکسازی کنند)، آنوقت این در اصل برای کارزار ضدداعش، چیز خوبی است.» این اظهارات رئیس ستاد مشترک امریکا در حالی است که تحلیلگران نظامی حضور فعال ایران و غایب بودن امریکا در عملیات تکریت ضربه دیگر به سیاست‌های واشنگتن در منطقه عنوان کرده‌اند که یک بار دیگر عرصه را به دشمن خود باخته است. جانتان اسنیکر، محقق ضد ایرانی و منتقد سیاست خارجی اوباما در «بنیاد دفاع و دموکراسی» در ادبیاتی طنز گونه سعی کرد تا اظهارات دمپسی را به چالش بکشد. وی ضمن اظهار شگفتی از اظهارات دمپسی در صفحه توئیتر خود نوشت: «تلاش کنید که فکر نکنید که سلیمانی در حال تصاحب تکریت در راستای هژمونی ایران است. فکر کنید که اولین مأموریت وی برای حفظ منافع امریکا است.»

چالش

تلاش سازمان ملل برای جلوگیری از شکست طرح دی میستورا توسط غرب

پس از رد طرح دی میستورا برای توقف درگیری‌ها در حلب از سوی معارضان سوری، سازمان ملل اعلام کرد که تلاش می‌کند تا مانع شکست این طرح شود.

در حالی که معارضان سوری تاکنون خواهان اجرای طرح «استفان دی میستورا» نماینده ویژه سازمان ملل در سوریه مبنی بر توقف درگیری‌ها در «حلب» بودند، هم اکنون به خواست کشورهای غربی و برای تأمین منافع واشنگتن و تل آویو این طرح را رد کردند. به رغم مخالفت معارضان با طرح دی میستورا، هیئت سازمان ملل اعلام کرده که این سازمان تلاش خود را برای تحقق صلح در سوریه می‌کند. به گزارش فارس، به همین خاطر، دی میستورا روز چهارشنبه به فرانسه سفر کرد تا با وزیر خارجه این کشور دیدار کند. فرانسه یکی از حامیان اصلی مخالفان سوریه است. همچنین هیئت استفان دی‌میستورا به ریاست خوله مطر، مدیر دفتر وی در دمشق با استاندار حلب دیدار کردند. این هیئت روز سه شنبه بازدید از شهر حلب را در راستای اجرای طرح دی‌میستورا برای پایان درگیری‌ها در این شهر آغاز کرده است. این تلاش‌ها در حالی است که سه شنبه شب کمیته گروه‌های مخالف سیاسی و نظامی در شهر حلب بار دیگر بر مخالفت خود با طرح دی‌میستورا به شکل کنونی تأکید کردند و خواهان حل فراگیر بحران سوریه شدند. این گروه‌ها اعلام کردند: نمایندگان ما تنها زمانی با هیئت دی‌میستورا دیدار خواهند کرد که اجرای طرح پیشنهادی به خروج بشار اسد، رئیس جمهور سوریه و معاونانش از قدرت بینجامد. اسامه ابوزید، مشاور حقوقی گروه‌های مخالف در حلب اعلام کرد که طرح دی‌میستورا راهکارهای واضح و روشنی را برای تحقق صلح در حلب ندارد. هیئت «مخالفان سوری در حلب» روز یک‌شنبه به دنبال نشست‌های مخالفان در ترکیه مخالفت خود را با طرح دی میستورا اعلام کرده بودند. به نظر می‌رسد، گروه‌های تروریستی فعال در سوریه از تمام طیف‌ها و گرایش‌ها ترجیح دادند، چشم به روی راه‌حل‌های سیاسی ببندند و متوسل به تصمیمات و قرارهای محور امریکایی شوند که از آنها خواسته تا طرح دی میستورا و آغاز روند گسترده آشتی ملی در این شهر را رد کنند، در حالی که دمشق موافقت خود با این طرح را پیشتر اعلام کرده بود. گروه‌های مسلح در حلب در حالی مخالفت خود را با این طرح اعلام کرده‌اند که ارتش سوریه در هفته‌های اخیر این شهر را محاصره کرده و پیشروی هایی نیز به دست آورده است. هرچند گروه‌های مخالف پیشتر با اجرای این طرح موافقت کرده بودند اما تغییر موضع این گروه‌ها نشان می‌دهد که غرب و ترکیه در پشت این اعلام موضع قرار دارند. در هفته‌های اخیر مقامات آنکارا اعلام کردند که قراردادی برای آموزش مخالفان سوری با مقامات واشنگتن امضا کرده‌اند. به همین منظور، مخالفان با این تفکر که شاید کمک نظامی ترکیه و غرب بتواند تحولات میدانی را به نفع آنها در مقابل ارتش سوریه تغییر دهد با این طرح مخالفت کرده‌اند.

دورنما

چنگ و دندان «روسیه و غرب» به رغم توافق آتش‌بس در اوکراین

هرچند بر اساس توافقات انجام شده آتش‌بس شکننده در مناطق شرقی اوکراین پابرجاست، اما مانورهای نظامی روسیه و غرب همچنان بر ادامه بحران در این کشور دامن می‌زند.

در حالی که روسیه و رهبران اروپا مخالفت خود را با ارسال سلاح‌های کشنده امریکا به ارتش اوکراین اعلام کرده‌اند اما مقامات پنتاگون همچنان بر ارسال چنین سلاح‌هایی برای تقویت دولت کی یف در مقابل استقلال طلبان تأکید می کنند. ژنرال مارتین دمپسی، رئیس ستاد مشترک ارتش امریکا برای اولین بار ضمن ابراز این مسئله که واشنگتن باید ارائه «کمک‌های کشنده» به اوکراین را برای مبارزه با استقلال طلبان حامی روسیه در نظر بگیرد، از قانونگذاران خواست تا به همراه متحدان سازمان ناتو از احتمال مسلح کردن نیروهای کی یف حمایت کنند. دمپسی، سه شنبه شب در کمیته سرویس مسلحانه سنا گفت: «فکر می کنم باید به طور قاطع ارائه «تسلیحات مرگبار» برای اوکراین را مدنظر بگیریم و این مسئله باید با هماهنگی متحدان ناتو صورت بگیرد چراکه هدف نهایی ولادیمیر پوتین، رئیس جمهور روسیه از بین بردن ناتو است». همچنین ارتش امریکا در ادامه حمایت‌های خود از کی یف در اواسط ۲۰۱۵ مانور مشترکی را با نظامیان ارتش اوکراین در مرکز امنیتی و نیروهای حافظ صلح در غرب منطقه لویو برگزار می کند. طبق اعلام دولت امریکا، مانور مذکور زمانی بین پنجم مارس تا ۳۱ اکتبر در یاورو واقع در غرب منطقه لویو اوکراین در مرکز امنیت و نیروهای حافظ صلح بین‌المللی برگزار می‌شود. همچنین فرمانده ارتش امریکا در اروپا گفت که طبق برآورد نظامیان امریکایی، حدود ۱۲ هزار سرباز روسیه در حال حمایت از جدایی طلبان روس گرا در شرق اوکراین هستند. باتوجه به حمایت‌های غرب از اوکراین، روسیه نیز رزمایش‌های نظامی برای آمادگی نیروهای نظامی خود برگزار می کند. از این رو، روز چهارشنبه آزمایش سلاح‌های هسته‌ای استراتژیک روسیه بدون اعلام قبلی، نزدیکی شهر «یوشکار اولا» آغاز شد. کمیته فرماندهی نیروهای موشکی استراتژیک روسیه در حال برگزاری آزمایشی است که از پیش تعیین نشده بود و به نوشته اسپوتنیک، این اقدام برای این صورت می گیرد تا شرایط آمایش امنیتی سلاح‌های هسته‌ای را در یگان موشکی یوشکار اولا به بوته آزمایش بگذارد. یگان نظامی «یوشکار اولا» مسلح به مجموعه موشک‌های «توپول» است که مجموعه موشک‌های بالستیک باقابلیت حمل کلاهک هسته‌ای می‌باشند. نیروهای موشکی استراتژیک در ماه فوریه رزمایش‌هایی شامل بیش از ۳۰ هنگ موشکی برگزار کرد و در همان ماه، نیروهای موشکی با رزمایش نیروها و فرماندهان، آمادگی رزمی نیروهای خود را آزمودند. سرهنگ «ایگور ایگوروف» سخنگوی نیروهای موشکی استراتژیک روسیه در ماه ژانویه گفته بود قصد برگزاری بیش از ۱۰۰ رزمایش را در سال ۲۰۱۵ دارند. هرچند رهبران اروپا، روسیه و اوکراین مذاکرات را برای ایجاد صلح در شرق اوکراین ادامه می‌دهند اما دو طرف به یکدیگر اعتماد ندارند و هفته گذشته نیز پترو پوروشنکو رئیس جمهور اوکراین اعلام کرد که در صورت ایجاد صلح در شرق این کشور تهدیدات امنیتی از جانب روس گرایان همچنان ادامه خواهد داشت. این بی‌اعتمادی سبب شده تا کشورهای اروپایی و امریکا همچنان به اعمال تحریم‌های ضد روسی ادامه دهند و باراک اوباما، رئیس جمهور امریکا سه شنبه شب بار دیگر تحریم‌های ضد روسیه را یکسال دیگر تمدید کرد.

رویکرد

مانور نظامی مشترک روسیه و مصر

وزیر دفاع روسیه و همتای مصری وی در خصوص برگزاری مانورهای نظامی مشترک با هدف تقویت ظرفیت‌ها در امر مبارزه با تروریسم توافق کردند.

به گزارش ایسنا، وزارت دفاع روسیه اعلام کرد، سرگئی شویگو، وزیر دفاع روسیه و صدقی صبحی، همتای مصری وی در جریان دیداری در مسکو توافق کردند که دو کشور مانورهایی را در منطقه مدیترانه به طور مشترک داشته باشند. دو طرف همچنین بر سر برگزاری مانورهای مشترک برای مبارزه با تروریسم در سال ۲۰۱۵ توافق کردند. یک سخنگوی وزارت دفاع روسیه به خبرگزاری نووستی گفت، وزرای دفاع مصر و روسیه توافق کردند که مانورهایی را برای واکنش سریع به اقدام‌های تروریستی داشته باشند. دو طرف همچنین توافق کردند که روند دعوت از نیروهای نظامی مصر برای نظارت بر مانورهای نظامی روسیه ادامه پیدا کند.

سنگاه

رحمان نعیمی

گوانتانوموهای فاش نشده در سراسر امریکا

وزارت دادگستری امریکا گزارشی را منتشر می کند که از ماه‌ها پیش و در مورد اعتراضات شهر فرگوسن در ایالت میسوری شروع شده بود. ماجرای فرگوسن از زمانی شروع شد که دارن ویلسون، پلیس سیاه‌پوست، نوجوان سیاه‌پوست ۱۸ ساله‌ای به نام مایکل براون را با شلیک شش گلوله به قتل رساند، در حالی که براون دست‌های خود را به علامت تسلیم بالا آورده بود. مردم فرگوسن از این جنایت پلیس به خشم آمدند و اعتراض آنها جنبش جدیدی در اعتراض به نژادپرستی رایج در امریکا را ایجاد کرد. پرونده قتل اریک گارنر، سیاه‌پوست ۴۳ ساله، در شهر نیویورک به این جنبش جان تازه‌ای داد چون او که به عنوان مصلح محله و فردی خوش‌مشرب شناخته می‌شد، با خشونت پلیس سفیدپوستی به نام دانیل پنتالئو در تاریخ ۱۷ ژوئیه خفه شده بود. هر دو پلیس با رأی بدوی دادگاه تبرئه شدند و همین نیز اعتراضات مردمی را تا اواخر سال گذشته میلادی به دنبال داشت و باعث شد تا دولت امریکا برای ساکت کردن معترضین وعده انجام تحقیقات لازم را بدهد. حالا وزارت دادگستری امریکا گزارش رسمی خود را تمام کرده و در این گزارش اعتراف کرده که اداره پلیس فرگوسن متهم به توقف بی‌دلیل شهروندان آفریقایی‌تبار امریکا و بازخواست‌های بی‌دلیل از آنها است و بیش از اندازه به قوه قهریه در مورد این شهروندان متوسل می‌شود. رفتار تبعیض‌آمیز و نژادپرستانه نسبت به سیاه‌پوستان در زندان و دادگاه شهر فرگوسن گوشه دیگری از گزارش وزارت دادگستری است که اعلام می کند احتمال مختومه شدن پرونده‌های شهروندان سیاه‌پوست توسط قاضی ۶۸ درصد کمتر از پرونده‌های سفیدپوست‌ها است و ۹۵ درصد از افرادی که بیش از دو روز در بازداشت پلیس می‌مانند سیاه‌پوست هستند.

وزارت دادگستری امریکا با این گزارش حاضر شده است به رفتار نژادپرستانه دست کم در شهر فرگوسن اعتراف کند اما مسئله اصلی اینجا است که این اعتراف چه معنایی دارد؟ تردید در معنا و اهمیت این گزارش از آنجایی ناشی می‌شود که هر دو پلیس از جنایت خود تبرئه شدند و حتی قرار است دارن ویلسون در گزارشی از اتهام نقض قوانین حقوق مدنی تبرئه شود. به این ترتیب، گزارش وزارت دادگستری امریکا سودی به حال اصل قضیه و قتل خشونت‌بار مایکل براون و اریک گانر ندارد حتی اگر اینکه معترف به رفتار نژادپرستانه در سیستم قضایی و عمل مأموران پلیس شده باشد. نکته دیگر این است که وزارت دادگستری با این گزارش مسئله را تنها محدود به شهر فرگوسن کرده در حالی که رفتار نژادپرستانه در امریکا تنها محدود به این شهر نیست بلکه پرونده اریک گارنر نشان از وجود این رفتار در کیلومترها دورتر از فرگوسن داشت و گزارش چند روز پیش گاردین از زندان مخفی پلیس شیکاگو هم صفحه دیگری از این رفتار را آشکار کرد. روزنامه انگلیسی گاردین چند روزی است که مرتب در مورد وجود بازداشتگاه مخفی پلیس شیکاگو در طول بیش از یک دهه گزارش و عکس منتشر می کند. این بازداشتگاه واقع در نزدیکی میدان هومان از شهر شیکاگو است و به همین جهت هم به بازداشتگاه هومان معروف بوده و از سال ۲۰۰۲ تا کنون، پلیس شیکاگو متهمین خود را به اتهام تروریستی به صورت مخفیانه در این بازداشتگاه نگه داشته و گزارش‌هایی هم از آزار و اذیت متهمین و حتی شکنجه آنها منتشر شده است. روزنامه گاردین بازداشتگاه مخفی پلیس شیکاگو را «مرکز بازجویی اعلام نشده» توصیف کرده که مظنونانی در رده‌های سنی مختلف و از جمله نوجوانان در آن مورد شکنجه قرار می گیرند بدون آن که بدانند چه اتهامی دارند یا اینکه در چه مکانی به سر می‌برند. گروه حقوق بشر امریکایی آنونیموس در شبکه‌های اجتماعی توییتر و اینستاگرام خود نوشته؛ «گوانتانامو به شیکاگو آمده است» و فاجعه بازداشتگاه هومان را بدتر از گوانتانامو در کوبا دانسته چراکه همه از وجود گوانتانامو خبر دارند اما کسی از این دست مکان‌های مخفی در امریکا خبری ندارد. وجود بازداشتگاه هومان این مسئله را برای فعالان مدنی در امریکا ایجاد کرده که در سرتاسر این کشور چند بازداشتگاه دیگر مثل هومان وجود دارد و چه اعمالی در آنها انجام می‌شود و نکته جالب‌تر اینجا است که اغلب بازداشتی‌های هومان از همان شهروندان سیاه‌پوست امریکایی هستند که در کل سیستم قضایی و پلیسی امریکا مورد تعرض نژادپرستانه قرار می گیرند. وزارت دادگستری امریکا با انتشار گزارش رسمی روز چهارشنبه مسئله رفتار نژادپرستانه را فقط محدود به فرگوسن و اداره پلیسی کرده که تنها تعداد معدودی نیروی پلیس دارد در حالی اداره پلیس شهر بزرگی مثل شیکاگو به مراتب نیروهایی بیشتر از آن دارد و با بازداشتگاه مخفی‌اش، رفتار نژادپرستانه علیه سیاه‌پوستان را در ابعاد وسیع‌تری انجام می‌دهد. پس، گزارش وزارت دادگستری تنها وسیله‌ای برای فرار از اصل اتهام نژادپرستی در کل سیستم قضایی و پلیسی امریکا است تا با اعتراف این نحو رفتار در شهر کوچکی مثل فرگوسن، نسبت به وجود این سیستم و رفتار آن پرده‌پوشی کرده باشد.

خبر

کرامت «شیخ»، رذالت سعودی

سرانجام پس از ماه‌ها دستگیری و شکنجه، رژیم آل‌سعود حکم اعدام شیخ نمر را تأیید کرد و بار دیگر سیاست خود علیه شیعیان را به نمایش گذاشت؛ حکمی که در صورت اجرا می‌تواند تبعات جبران ناپذیری برای عربستان داشته باشد.

به گزارش «جوان»، پادشاه جدید عربستان که پس از روی کار آمدن بر اریکه قدرت، تغییرات گسترده‌ای را در ساختار حکومتی این کشور اعمال کرد، اکنون این تغییرات را در سیستم قضایی نیز گسترش داده است. باوجود مخالفت‌های گسترده با حکم اعدام شیخ نمر باقر النمر، روحانی مبارز شیعه عربستانی، دادگاه جنایی عربستان روز چهارشنبه حکم اعدام این روحانی شیعه را تأیید کرد تا لکه ننگ دیگری بر پیشانی خاندان آل‌سعود باشد. شبکه خبری اسکای‌نیوز گزارش کرد که دادگاه جزایی عربستان حکم اعدام شیخ نمر به اتهام «ایجاد فتنه طایفه‌ای» و «عدم‌اطاعت از ولی امر» را تأیید کرد. دادگاه جزایی عربستان پیش‌تر حکم اعدام شیخ نمر را به دادگاه تجدید نظر ارجاع داده بود. با وجود تلاش‌های بین‌المللی برای متوقف کردن این حکم، دادگاه تجدید نظر حکم اعدام این روحانی را که در اکتبر گذشته صادر شده بود، تأیید کرده است. عربستان که یکی از بسته‌ترین حکومت‌های جهان را دارد، هیچ انتقادی را برنمی‌تابد و وجود شیخ نمر را که رهبری شیعیان مخالف عربستان بر عهده اوست، تحمل نمی‌کند. بر اساس حکم دادگاه، اتهامات وارد شده به شیخ نمر، با اتهام محاربه هماهنگی ندارد و به جای «کشتن و مسلوب کردن» او شیخ نمر به تشخیص قاضی به «حد اعدام» محکوم شده است. هرچند این حکم اعدام به مرحله اجرا نرسیده اما در صورت اجرای حکم، آل سعود که اینک با اختلافات داخلی دست و پنجه نرم می‌کند، وارد فاز خطرناکی خواهد شد و این امر می‌تواند اعتراضات گسترده در منطقه الشرقیه و حتی مخالفت‌های منطقه و بین‌المللی را به دنبال داشته باشد. شیخ نمر از سال ۲۰۱۲ در زندان‌های آل‌سعود به سر می‌برد و هفته گذشته نیز تحت عمل جراحی قرار گرفت. شیخ نمر در سخنرانی خود در فوریه سال ۲۰۰۹ به مقامات سعودی هشدار داد که: «اگر شأن و حیثیت ما به ما بازگردانده نشود، من شیعیان را به جدایی از عربستان فرا می‌خوانم. کرامت ما مهم‌تر از تمامیت کشور است.» او در این سخنرانی خواهان برگزاری یک «انتخابات آزاد» شد. وهابی‌ها بیم آن دارند که موج اعتراضات در خاورمیانه، به مرزهای این شبه‌جزیره شیخ‌نشین هم برسد، به همین خاطر از هر ابزاری برای از میان برداشتن مخالفان داخلی استفاده می‌کنند. این در حالی است که ملت‌ها و دولت‌های جهان از حکم شیخ نمر شگفت‌زده شده‌اند و این حکم را بی‌منطق و جابرانه می‌دانند.